

Evangelium secundum Marcum

Cap. 1 ¹ Initium Evangelii Jesu Christi, Filii Dei.

² Sicut scriptum est in Isaia propheta :

Ecce ego mitto angelum meum ante faciem tuam,
qui præparabit viam tuam ante te.

³ Vox clamantis in deserto :

Parate viam Domini, rectas facite semitas ejus.

⁴ Fuit Joannes in deserto baptizans, et prædicans
baptismum pœnitentiæ in remissionem peccatorum. ⁵ Et
egrediebatur ad eum omnis Judææ regio, et
Jerosolymitæ universi, et baptizabantur ab illo in Jordanis
flumine, confitentes peccata sua. ⁶ Et erat Joannes
vestitus pilis cameli, et zona pellicea circa lumbos ejus, et
locustas et mel silvestre edebat. ⁷ Et prædicabat dicens :
Venit fortior post me, cujus non sum dignus procumbens
solvere corrigiam calceamentorum ejus. ⁸ Ego baptizavi
vos aqua, ille vero baptizabit vos Spiritu Sancto.

⁹ Et factum est : in diebus illis venit Jesus a Nazareth
Galilææ : et baptizatus est a Joanne in Jordane. ¹⁰ Et
statim ascendens de aqua, vidit cælos apertos, et
Spiritus tamquam columbam descendentem, et
manentem in ipso. ¹¹ Et vox facta est de cælis : Tu es Filius
meus dilectus, in te complacui.

¹² Et statim Spiritus expulit eum in desertum. ¹³ Et erat in
deserto quadraginta diebus, et quadraginta noctibus : et
tentabatur a Satana : eratque cum bestiis, et angeli
ministrabant illi.

¹⁴ Postquam autem traditus est Joannes, venit Jesus in
Galilæam, prædicans Evangelium regni Dei, ¹⁵ et dicens :
Quoniam impletum est tempus, et appropinquavit regnum
Dei : pœnitementi, et credite Evangelio. ¹⁶ Et præteriens
secus mare Galilææ, vidit Simonem, et Andream fratrem
ejus, mittentes retia in mare (erant enim piscatores), ¹⁷ et
dixit eis Jesus : Venite post me, et faciam vos fieri

piscatores hominum. **18** Et protinus relictis retibus, secuti sunt eum. **19** Et progressus inde pusillum, vidit Jacobum Zebedæi, et Joannem fratrem ejus, et ipsos componentes retia in navi : **20** et statim vocavit illos. Et relicto patre suo Zebedæo in navi cum mercenariis, secuti sunt eum.

21 Et ingrediuntur Capharnaum : et statim sabbatis ingressus in synagogam, docebat eos. **22** Et stupebant super doctrina ejus : erat enim docens eos quasi potestatem habens, et non sicut scribæ. **23** Et erat in synagoga eorum homo in spiritu immundo : et exclamavit, **24** dicens : Quid nobis et tibi, Jesu Nazarene ? venisti perdere nos ? scio qui sis, Sanctus Dei. **25** Et comminatus est ei Jesus, dicens : Obmutesce, et exi de homine. **26** Et discerpens eum spiritus immundus, et exclamans voce magna, exiit ab eo. **27** Et mirati sunt omnes, ita ut conquirent inter se dicentes : Quidnam est hoc ? quænam doctrina hæc nova ? quia in potestate etiam spiritibus immundis imperat, et obediunt ei. **28** Et processit rumor ejus statim in omnem regionem Galilææ.

29 Et protinus egredientes de synagoga, venerunt in domum Simonis et Andreæ, cum Jacobo et Joanne. **30** Decumbebat autem socrus Simonis febricitans : et statim dicunt ei de illa. **31** Et accedens elevavit eam, apprehensa manu ejus : et continuo dimisit eam febris, et ministrabat eis.

32 Vespere autem facto cum occidisset sol, afferebant ad eum omnes male habentes, et dæmonia habentes : **33** et erat omnis civitas congregata ad januam. **34** Et curavit multos, qui vexabantur variis languoribus, et dæmonia multa ejiciebat, et non sinebat ea loqui, quoniam sciebant eum.

35 Et diluculo valde surgens, egressus abiit in desertum locum, ibique orabat. **36** Et persecutus est eum Simon, et qui cum illo erant. **37** Et cum invenissent eum, dixerunt ei :

Quia omnes quærunt te. ³⁸ Et ait illis : Eamus in proximos vicos, et civitates, ut et ibi prædicem : ad hoc enim veni.

³⁹ Et erat prædicans in synagogis eorum, et in omni Galilæa, et dæmonia ejiciens.

⁴⁰ Et venit ad eum leprosus deprecans eum : et genu flexo dixit ei : Si vis, potes me mundare. ⁴¹ Jesus autem misertus ejus, extendit manum suam : et tangens eum, ait illi : Volo : mundare. ⁴² Et cum dixisset, statim discessit ab eo lepra, et mundatus est. ⁴³ Et comminatus est ei, statimque ejecit illum, ⁴⁴ et dicit ei : Vide nemini dixeris : sed vade, ostende te principi sacerdotum, et offer pro emundatione tua, quæ præcepit Moyses in testimonium illis. ⁴⁵ At ille egressus cœpit prædicare, et diffamare sermonem, ita ut jam non posset manifeste introire in civitatem, sed foris in desertis locis esset, et conveniebant ad eum undique.

Cap. 2 ¹ Et iterum intravit Capharnaum post dies, ² et auditum est quod in domo esset, et convenerunt multi, ita ut non caperet neque ad januam, et loquebatur eis verbum. ³ Et venerunt ad eum ferentes paralyticum, qui a quatuor portabatur. ⁴ Et cum non possent offerre eum illi præ turba, nudaverunt tectum ubi erat : et patefacientes submiserunt grabatum in quo paralyticus jacebat. ⁵ Cum autem vidisset Jesus fidem illorum, ait paralytico : Fili, dimittuntur tibi peccata tua. ⁶ Erant autem illic quidam de scribis sedentes, et cogitantes in cordibus suis : ⁷ Quid hic sic loquitur ? blasphemat. Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus ? ⁸ Quo statim cognito Jesus spiritu suo, quia sic cogitarent intra se, dicit illis : Quid ista cogitatis in cordibus vestris ? ⁹ Quid est facilius dicere paralytico : Dimittuntur tibi peccata tua : an dicere : Surge, tolle grabatum tuum, et ambula ? ¹⁰ Ut autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata (ait paralytico), ¹¹ tibi dico : Surge, tolle grabatum tuum, et vade in domum tuam. ¹² Et statim surrexit ille : et, sublato grabato, abiit coram omnibus, ita ut mirarentur omnes, et

honorificent Deum, dicentes : Quia numquam sic vidimus.

13 Et egressus est rursus ad mare, omnisque turba veniebat ad eum, et docebat eos. **14** Et cum præteriret, vidit Levi Alphæi sedentem ad telonium, et ait illi : Sequere me. Et surgens secutus est eum. **15** Et factum est, cum accumberet in domo illius, multi publicani et peccatores simul discumbebant cum Jesu et discipulis ejus : erant enim multi, qui et sequebantur eum. **16** Et scribæ et pharisæi videntes quia manducaret cum publicanis et peccatoribus, dicebant discipulis ejus : Quare cum publicanis et peccatoribus manducat et bibit Magister vester ? **17** Hoc audito Jesus ait illis : Non necesse habent sani medico, sed qui male habent : non enim veni vocare justos, sed peccatores. **18** Et erant discipuli Joannis et pharisæi jejunantes : et veniunt, et dicunt illi : Quare discipuli Joannis et pharisæorum jejunant, tui autem discipuli non jejunant ? **19** Et ait illis Jesus : Numquid possunt filii nuptiarum, quamdiu sponsus cum illis est, jejunare ? Quanto tempore habent secum sponsum, non possunt jejunare. **20** Venient autem dies cum auferetur ab eis sponsus : et tunc jejunabunt in illis diebus. **21** Nemo assumentum panni rudis assuit vestimento veteri : alioquin aufert supplementum novum a veteri, et major scissura fit. **22** Et nemo mittit vinum novum in utres veteres : alioquin dirumpet vinum utres, et vinum effundetur, et utres peribunt : sed vinum novum in utres novos mitti debet.

23 Et factum est iterum Dominus sabbatis ambularet per sata, et discipuli ejus cœperunt progredi, et vellere spicas. **24** Pharisæi autem dicebant ei : Ecce, quid faciunt sabbatis quod non licet ? **25** Et ait illis : Numquam legistis quid fecerit David, quando necessitatem habuit, et esuriit ipse, et qui cum eo erant ? **26** quomodo introibit in domum Dei sub Abiathar principe sacerdotum, et panes propositionis manducavit, quos non licebat manducare, nisi sacerdotibus, et dedit eis qui cum eo erant ? **27** Et

dicebat eis : Sabbatum propter hominem factum est, et non homo propter sabbatum. ²⁸ Itaque Dominus est Filius hominis, etiam sabbati.

Cap. 3 ¹ Et introivit iterum in synagogam : et erat ibi homo habens manum aridam. ² Et observabant eum, si sabbatis curaret, ut accusarent illum. ³ Et ait homini habenti manum aridam : Surge in medium. ⁴ Et dicit eis : Licet sabbatis benefacere, an male ? animam salvam facere, an perdere ? At illi tacebant. ⁵ Et circumspiciens eos cum ira, contristatus super cæcitate cordis eorum, dicit homini : Extende manum tuam. Et extendit, et restituta est manus illi. ⁶ Exeuntes autem pharisæi, statim cum Herodianis consilium faciebant adversus eum quomodo eum perderent.

⁷ Jesus autem cum discipulis suis secessit ad mare : et multa turba a Galilæa et Judæa secuta est eum, ⁸ et ab Jerosolymis, et ab Idumæa, et trans Jordanem : et qui circa Tyrum et Sidonem multitudo magna, audientes quæ faciebat, venerunt ad eum. ⁹ Et dicit discipulis suis ut navicula sibi deserviret propter turbam, ne comprimerent eum : ¹⁰ multos enim sanabat, ita ut irruerent in eum ut illum tangerent, quotquot habebant plagas. ¹¹ Et spiritus immundi, cum illum videbant, procidebant ei : et clamabant, dicentes : ¹² Tu es Filius Dei. Et vehementer comminabatur eis ne manifestarent illum.

¹³ Et ascendens in montem vocavit ad se quos voluit ipse : et venerunt ad eum. ¹⁴ Et fecit ut essent duodecim cum illo : et ut mitteret eos prædicare. ¹⁵ Et dedit illis potestatem curandi infirmitates et ejiciendi dæmonia. ¹⁶ Et imposuit Simoni nomen Petrus : ¹⁷ et Jacobum Zebedæi, et Joannem fratrem Jacobi, et imposuit eis nomina Boanerges, quod est, Filii tonitruum : ¹⁸ et Andræam, et Philippum, et Bartholomæum, et Matthæum, et Thomam, et Jacobum Alphæi, et Thaddæum, et Simonem Cananæum, ¹⁹ et Judam Iscariotem, qui et

tradidit illum.

20 Et veniunt ad domum : et convenit iterum turba, ita ut non possent neque panem manducare. **21** Et cum audissent sui, exierunt tenere eum : dicebant enim : Quoniam in furorem versus est. **22** Et scribæ, qui ab Jerosolymis descenderant, dicebant : Quoniam Beelzebub habet, et quia in principe dæmoniorum ejicit dæmonia.

23 Et convocatis eis in parabolis dicebat illis : Quomodo potest Satanus Satanam ejicere ? **24** Et si regnum in se dividatur, non potest regnum illud stare. **25** Et si domus super semetipsam dispertiatur, non potest domus illa stare. **26** Et si Satanus consurrexerit in semetipsum, dispertitus est, et non poterit stare, sed finem habet.

27 Nemo potest vasa fortis ingressus in domum diripere, nisi prius fortem alliget, et tunc domum ejus diripiet.

28 Amen dico vobis, quoniam omnia dimittentur filiis hominum peccata, et blasphemiam quibus blasphemaverint : **29** qui autem blasphemaverit in Spiritum Sanctum, non habebit remissionem in æternum, sed reus erit æterni delicti. **30** Quoniam dicebant : Spiritum immundum habet.

31 Et veniunt mater ejus et fratres : et foris stantes miserunt ad eum vocantes eum, **32** et sedebat circa eum turba : et dicunt ei : Ecce mater tua et fratres tui foris quærunt te. **33** Et respondens eis, ait : Quæ est mater mea et fratres mei ? **34** Et circumspiciens eos, qui in circuitu ejus sedebant, ait : Ecce mater mea et fratres mei. **35** Qui enim fecerit voluntatem Dei, hic frater meus, et soror mea, et mater est.

Cap. 4 **1** Et iterum cœpit docere ad mare : et congregata est ad eum turba multa, ita ut navim ascendens sederet in mari, et omnis turba circa mare super terram erat : **2** et docebat eos in parabolis multa, et dicebat illis in doctrina sua : **3** Audite : ecce exiit

seminans ad seminandum. ⁴ Et dum seminat, aliud cecidit circa viam, et venerunt volucres cæli, et comederunt illud.

⁵ Aliud vero cecidit super petrosa, ubi non habuit terram multam : et statim exortum est, quoniam non habebat altitudinem terræ : ⁶ et quando exortus est sol, exæstuavit : et eo quod non habebat radicem, exaruit.

⁷ Et aliud cecidit in spinas : et ascenderunt spinæ, et suffocaverunt illud, et fructum non dedit. ⁸ Et aliud cecidit in terram bonam : et dabat fructum ascendentem et crescentem, et afferebat unum triginta, unum sexaginta, et unum centum. ⁹ Et dicebat : Qui habet aures audiendi, audiat. ¹⁰ Et cum esset singularis, interrogaverunt eum hi qui cum eo erant duodecim, parabolam. ¹¹ Et dicebat eis : Vobis datum est nosse mysterium regni Dei : illis autem, qui foris sunt, in parabolis omnia fiunt : ¹² ut videntes videant, et non videant : et audientes audiant, et non intelligant : nequando convertantur, et dimittantur eis peccata.

¹³ Et ait illis : Nescitis parabolam hanc ? Et quomodo omnes parabolas cognoscetis ? ¹⁴ Qui seminat, verbum seminat. ¹⁵ Hi autem sunt, qui circa viam, ubi seminatur verbum, et cum audierint, confestim venit Satanas, et aufert verbum, quod seminatum est in cordibus eorum. ¹⁶ Et hi sunt similiter, qui super petrosa seminantur : qui cum audierint verbum, statim cum gaudio accipiunt illud : ¹⁷ et non habent radicem in se, sed temporales sunt : deinde orta tribulatione et persecutione propter verbum, confestim scandalizantur. ¹⁸ Et alii sunt qui in spinas seminantur : hi sunt qui verbum audiunt, ¹⁹ et ærumnæ sæculi, et deceptio divitiarum, et circa reliqua concupiscentiæ introëunt suffocant verbum, et sine fructu efficitur. ²⁰ Et hi sunt qui super terram bonam seminati sunt, qui audiunt verbum, et suscipiunt, et fructificant, unum triginta, unum sexaginta, et unum centum.

²¹ Et dicebat illis : Numquid venit lucerna ut sub modo

ponatur, aut sub lecto ? nonne ut super candelabrum ponatur ? **22** Non est enim aliquid absconditum, quod non manifestetur : nec factum est occultum, sed ut in palam veniat. **23** Si quis habet aures audiendi, audiat. **24** Et dicebat illis : Videte quid audiatis. In qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis, et adjicietur vobis. **25** Qui enim habet, dabitur illi : et qui non habet, etiam quod habet auferetur ab eo.

26 Et dicebat : Sic est regnum Dei, quemadmodum si homo jaciat sementem in terram, **27** et dormiat, et exurgat nocte et die, et semen germinet, et increscat dum nescit ille. **28** Ultra enim terra fructificat, primum herbam, deinde spicam, deinde plenum frumentum in spica. **29** Et cum produxerit fructus, statim mittit falcem, quoniam adsit messis. **30** Et dicebat : Cui assimilabimus regnum Dei ? aut cui parabolæ comparabimus illud ? **31** Sicut granum sinapis, quod cum seminatum fuerit in terra, minus est omnibus seminibus, quæ sunt in terra : **32** et cum seminatum fuerit, ascendit, et fit majus omnibus oleribus, et facit ramos magnos, ita ut possint sub umbra ejus aves cæli habitare. **33** Et talibus multis parabolis loquebatur eis verbum, prout poterant audire : **34** sine parabola autem non loquebatur eis : seorsum autem discipulis suis disserebat omnia.

35 Et ait illis in illa die, cum sero esset factum : Transeamus contra. **36** Et dimittentes turbam, assumunt eum ita ut erat in navi : et aliæ naves erant cum illo. **37** Et facta est procella magna venti, et fluctus mittebat in navim, ita ut impleretur navis. **38** Et erat ipse in puppi super cervical dormiens : et excitant eum, et dicunt illi : Magister, non ad te pertinet, quia perimus ? **39** Et exurgens comminatus est vento, et dixit mari : Tace, obmutesce. Et cessavit ventus : et facta est tranquillitas magna. **40** Et ait illis : Quid timidi estis ? necdum habetis fidem ? et timuerunt timore magno, et dicebant ad

alterutrum : Quis, putas, est iste, quia et ventus et mare obediunt ei ?

Cap. 5 ¹ Et venerunt trans fretum maris in regionem Gerasenorum. ² Et exeunti ei de navi, statim occurrit de monumentis homo in spiritu immundo, ³ qui domicilium habebat in monumentis, et neque catenis jam quisquam poterat eum ligare : ⁴ quoniam sæpe compedibus et catenis vinctus, dirupisset catenas, et compedes comminisset, et nemo poterat eum domare : ⁵ et semper die ac nocte in monumentis, et in montibus erat, clamans, et concidens se lapidibus. ⁶ Videns autem Jesum a longe, cucurrit, et adoravit eum : ⁷ et clamans voce magna dixit : Quid mihi et tibi, Jesu Fili Dei altissimi ? adjuro te per Deum, ne me torqueas. ⁸ Dicebat enim illi : Exi spiritus immunde ab homine. ⁹ Et interrogabat eum : Quod tibi nomen est ? Et dicit ei : Legio mihi nomen est, quia multi sumus. ¹⁰ Et deprecabatur eum multum, ne se expelleret extra regionem. ¹¹ Erat autem ibi circa montem grex porcorum magnus, pascens. ¹² Et deprecabantur eum spiritus, dicentes : Mitte nos in porcos ut in eos introëamus. ¹³ Et concessit eis statim Jesus. Et exeuntes spiritus immundi introierunt in porcos : et magno impetu grex præcipitatus est in mare ad duo millia, et suffocati sunt in mari. ¹⁴ Qui autem pascebant eos, fugerunt, et nuntiaverunt in civitatem et in agros. Et egressi sunt videre quid esset factum : ¹⁵ et veniunt ad Jesum : et vident illum qui a dæmonio vexabatur, sedentem, vestitum, et sanæ mentis, et timuerunt. ¹⁶ Et narraverunt illis, qui viderant, qualiter factum esset ei qui dæmonium habuerat, et de porcis. ¹⁷ Et rogare cœperunt eum ut discederet de finibus eorum. ¹⁸ Cumque ascenderet navim, cœpit illum deprecari, qui a dæmonio vexatus fuerat, ut esset cum illo, ¹⁹ et non admisit eum, sed ait illi : Vade in domum tuam ad tuos, et annuntia illis quanta tibi Dominus fecerit, et misertus sit tui. ²⁰ Et abiit, et cœpit prædicare in Decapoli, quanta sibi fecisset Jesus : et omnes mirabantur. ²¹ Et cum transcendisset Jesus in navi

rursum trans fretum, convenit turba multa ad eum, et erat circa mare.

22 Et venit quidam de archisynagogis nomine Jairus, et videns eum procidit ad pedes ejus, **23** et deprecabatur eum multum, dicens : Quoniam filia mea in extremis est, veni, impone manum super eam, ut salva sit, et vivat. **24** Et abiit cum illo, et sequebatur eum turba multa, et comprimebant eum. **25** Et mulier, quæ erat in profluvio sanguinis annis duodecim, **26** et fuerat multa perpessa a compluribus medicis : et erogaverat omnia sua, nec quidquam profecerat, sed magis deterius habebat : **27** cum audisset de Jesu, venit in turba retro, et tetigit vestimentum ejus : **28** dicebat enim : Quia si vel vestimentum ejus tetigero, salva ero. **29** Et confestim siccatus est fons sanguinis ejus : et sensit corpore quia sanata esset a plaga. **30** Et statim Jesus in semetipso cognoscens virtutem quæ exierat de illo, conversus ad turbam, aiebat : Quis tetigit vestimenta mea ? **31** Et dicebant ei discipuli sui : Vides turbam comprimentem te, et dicis : Quis me tetigit ? **32** Et circumspiciebat videre eam, quæ hoc fecerat. **33** Mulier vero timens et tremens, sciens quod factum esset in se, venit et procidit ante eum, et dixit ei omnem veritatem. **34** Ille autem dixit ei : Filia, fides tua te salvam fecit : vade in pace, et esto sana a plaga tua. **35** Adhuc eo loquente, veniunt ab archisynagogo, dicentes : Quia filia tua mortua est : quid ultra vexas magistrum ? **36** Jesus autem audito verbo quod dicebatur, ait archisynagogo : Noli timere : tantummodo crede. **37** Et non admisit quemquam se sequi nisi Petrum, et Jacobum, et Joannem fratrem Jacobi. **38** Et veniunt in domum archisynagogi, et videt tumultum, et flentes, et ejulantes multum. **39** Et ingressus, ait illis : Quid turbamini, et ploratis ? puella non est mortua, sed dormit. **40** Et irridebant eum. Ipse vero ejectis omnibus assumit patrem, et matrem puellæ, et qui secum erant, et ingreditur ubi puella erat jacens. **41** Et tenens manum puellæ, ait illi : Talitha cumi, quod est interpretatum : Puella (tibi dico),

surge. ⁴² Et confestim surrexit puella, et ambulabat : erat autem annorum duodecim : et obstupuerunt stupore magno. ⁴³ Et præcepit illis vehementer ut nemo id sciret : et dixit dari illi manducare.

Cap. 6 ¹ Et egressus inde, abiit in patriam suam : et sequebantur eum discipuli sui : ² et facto sabbato cœpit in synagoga docere : et multi audientes admirabantur in doctrina ejus, dicentes : Unde huic hæc omnia ? et quæ est sapientia, quæ data est illi, et virtutes tales, quæ per manus ejus efficiuntur ? ³ Nonne hic est faber, filius Mariæ, frater Jacobi, et Joseph, et Judæ, et Simonis ? nonne et sorores ejus hic nobiscum sunt ? Et scandalizabantur in illo. ⁴ Et dicebat illis Jesus : Quia non est propheta sine honore nisi in patria sua, et in domo sua, et in cognatione sua. ⁵ Et non poterat ibi virtutem ullam facere, nisi paucos infirmos impositis manibus curavit : ⁶ et mirabatur propter incredulitatem eorum, et circuibat castella in circuitu docens.

⁷ Et vocavit duodecim : et cœpit eos mittere binos, et dabat illis potestatem spirituum immundorum. ⁸ Et præcepit eis ne quid tollerent in via, nisi virgam tantum : non peram, non panem, neque in zona æs, ⁹ sed calceatos sandaliis, et ne induerentur duabus tunicis. ¹⁰ Et dicebat eis : Quocumque introieritis in domum, illic manete donec exeatis inde : ¹¹ et quicumque non receperint vos, nec audierint vos, exeuntes inde, excutite pulverem de pedibus vestris in testimonium illis. ¹² Et exeuntes prædicabant ut pœnitentiam agerent : ¹³ et dæmonia multa ejiciebant, et ungebant oleo multos ægros, et sanabant.

¹⁴ Et audivit rex Herodes (manifestum enim factum est nomen ejus), et dicebat : Quia Joannes Baptista resurrexit a mortuis : et propterea virtutes operantur in illo. ¹⁵ Alii autem dicebant : Quia Elias est ; alii vero dicebant : Quia propheta est, quasi unus ex prophetis. ¹⁶ Quo audito

Herodes ait : Quem ego decollavi Joannem, hic a mortuis resurrexit. **17** Ipse enim Herodes misit, ac tenuit Joannem, et vinxit eum in carcere propter Herodiadem uxorem Philippi fratris sui, quia duxerat eam. **18** Dicebat enim Joannes Herodi : Non licet tibi habere uxorem fratris tui. **19** Herodias autem insidiabatur illi : et volebat occidere eum, nec poterat. **20** Herodes enim metuebat Joannem, sciens eum virum justum et sanctum : et custodiebat eum, et audito eo multa faciebat, et libenter eum audiebat. **21** Et cum dies opportunus accidisset, Herodes natalis sui cœnam fecit principibus, et tribunis, et primis Galilææ : **22** cumque introisset filia ipsius Herodiadis, et saltasset, et placuisset Herodi, simulque recumbentibus, rex ait puellæ : Pete a me quod vis, et dabo tibi : **23** et juravit illi : Quia quidquid petieris dabo tibi, licet dimidium regni mei. **24** Quæ cum exisset, dixit matri suæ : Quid petam ? At illa dixit : Caput Joannis Baptistæ. **25** Cumque introisset statim cum festinatione ad regem, petivit dicens : Volo ut protinus des mihi in disco caput Joannis Baptistæ. **26** Et contristatus est rex : propter jusjurandum, et propter simul discumbentes, noluit eam contristare : **27** sed misso speculatore præcepit afferri caput ejus in disco. Et decollavit eum in carcere, **28** et attulit caput ejus in disco : et dedit illud puellæ, et puella dedit matri suæ. **29** Quo audito, discipuli ejus venerunt, et tulerunt corpus ejus : et posuerunt illud in monumento.

30 Et convenientes Apostoli ad Jesum, renuntiaverunt ei omnia quæ egerant, et docuerant. **31** Et ait illis : Venite seorsum in desertum locum, et requiescite pusillum. Erant enim qui veniebant et redibant multi : et nec spatium manducandi habebant. **32** Et ascendentes in navim, abierunt in desertum locum seorsum. **33** Et viderunt eos abeuntes, et cognoverunt multi : et pedestres de omnibus civitatibus concurrerunt illuc, et prævenerunt eos. **34** Et exiens vidit turbam multam Jesus : et misertus est super eos, quia erant sicut oves non habentes pastorem, et cœpit docere multa. **35** Et cum jam hora multa fieret,

accesserunt discipuli ejus, dicentes : Desertus est locus hic, et jam hora præteriit : **36** dimitte illos, ut euntes in proximas villas et vicos, emant sibi cibos, quos manducent. **37** Et respondens ait illis : Date illis vos manducare. Et dixerunt ei : Euntes emamus ducentis denariis panes, et dabimus illis manducare. **38** Et dicit eis : Quot panes habetis ? ite, et videte. Et cum cognovissent, dicunt : Quinque, et duos pisces. **39** Et præcepit illis ut accumbere facerent omnes secundum contubernia super viride fœnum. **40** Et discubuerunt in partes per centenos et quinquagenos. **41** Et acceptis quinque panibus et duobus piscibus, intuens in cœlum, benedixit, et fregit panes, et dedit discipulis suis, ut ponerent ante eos : et duos pisces divisit omnibus. **42** Et manducaverunt omnes, et saturati sunt. **43** Et sustulerunt reliquias, fragmentorum duodecim cophinos plenos, et de piscibus. **44** Erant autem qui manducaverunt quinque millia virorum.

45 Et statim coëgit discipulos suos ascendere navim, ut præcederent eum trans fretum ad Bethsaidam, dum ipse dimitteret populum. **46** Et cum dimisisset eos, abiit in montem orare. **47** Et cum sero esset, erat navis in medio mari et ipse solus in terra. **48** Et videns eos laborantes in remigando (erat enim ventus contrarius eis) et circa quartam vigiliam noctis venit ad eos ambulans supra mare : et volebat præterire eos. **49** At illi ut viderunt eum ambulans supra mare, putaverunt phantasma esse, et exclamaverunt. **50** Omnes enim viderunt eum, et conturbati sunt. Et statim locutus est cum eis, et dixit eis : Confidite, ego sum : nolite timere. **51** Et ascendit ad illos in navim, et cessavit ventus. Et plus magis intra se stupebant : **52** non enim intellexerunt de panibus : erat enim cor eorum obcæcatum. **53** Et cum transfretassent, venerunt in terram Genesareth, et applicuerunt. **54** Cumque egressi essent de navi, continuo cognoverunt eum : **55** et percurrentes universam regionem illam, cœperunt in grabatis eos, qui se male habebant,

circumferre, ubi audiebant eum esse. ⁵⁶ Et quocumque introibat, in vicos, vel in villas aut civitates, in plateis ponebant infirmos, et deprecabantur eum, ut vel fimbriam vestimenti ejus tangerent, et quotquot tangebant eum, salvi fiebant.

Cap. 7 ¹ Et conveniunt ad eum pharisæi, et quidam de scribis, venientes ab Jerosolymis. ² Et cum vidissent quosdam ex discipulis ejus communibus manibus, id est non lotis, manducare panes, vituperaverunt. ³ Pharisæi enim, et omnes Judæi, nisi crebro laverint manus, non manducant, tenentes traditionem seniorum : ⁴ et a foro nisi baptizentur, non comedunt : et alia multa sunt, quæ tradita sunt illis servare, baptismata calicum, et urceorum, et æramentorum, et lectorum : ⁵ et interrogabant eum pharisæi et scribæ : Quare discipuli tui non ambulant juxta traditionem seniorum, sed communibus manibus manducant panem ? ⁶ At ille respondens, dixit eis : Bene prophetavit Isaias de vobis hypocritis, sicut scriptum est :
**Populus hic labiis me honorat,
 cor autem eorum longe est a me :
⁷ in vanum autem me colunt,
 docentes doctrinas, et præcepta hominum.**
⁸ Relinquentes enim mandatum Dei, tenetis traditionem hominum, baptismata urceorum et calicum : et alia similia his facitis multa. ⁹ Et dicebat illis : Bene irritum facitis præceptum Dei, ut traditionem vestram servetis.
¹⁰ Moyses enim dixit : Honora patrem tuum, et matrem tuam. Et : Qui maledixerit patri, vel matri, morte moriatur.
¹¹ Vos autem dicitis : Si dixerit homo patri, aut matri, Corban (quod est donum) quodcumque ex me, tibi profuerit : ¹² et ultra non dimittitis eum quidquam facere patri suo, aut matri, ¹³ rescindentes verbum Dei per traditionem vestram, quam tradidistis : et similia hujusmodi multa facitis.

¹⁴ Et advocans iterum turbam, dicebat illis : Audite me

omnes, et intelligite. **15** Nihil est extra hominem introiens in eum, quod possit eum coinquinare, sed quæ de homine procedunt illa sunt quæ communicant hominem. **16** Si quis habet aures audiendi, audiat. **17** Et cum introisset in domum a turba, interrogabant eum discipuli ejus parabolam. **18** Et ait illis : Sic et vos imprudentes estis ? Non intelligitis quia omne extrinsecus introiens in hominem, non potest eum communicare : **19** quia non intrat in cor ejus, sed in ventrum vadit, et in secessum exit, purgans omnes escas ? **20** Dicebat autem, quoniam quæ de homine exeunt, illa communicant hominem. **21** Ab intus enim de corde hominum malæ cogitationes procedunt, adulteria, fornicationes, homicidia, **22** furta, avaritiæ, nequitia, dolus, impudicitia, oculus malus, blasphemia, superbia, stultitia. **23** Omnia hæc mala ab intus procedunt, et communicant hominem.

24 Et inde surgens abiit in fines Tyri et Sidonis : et ingressus domum, neminem voluit scire, et non potuit latere. **25** Mulier enim statim ut audivit de eo, cujus filia habebat spiritum immundum, intravit, et procidit ad pedes ejus. **26** Erat enim mulier gentilis, Syrophœnissa genere. Et rogabat eum ut dæmonium ejiceret de filia ejus. **27** Qui dixit illi : Sine prius saturari filios : non est enim bonum sumere panem filiorum, et mittere canibus. **28** At illa respondit, et dixit illi : Utique Domine, nam et catelli comedunt sub mensa de micis puerorum. **29** Et ait illi : Propter hunc sermonem vade : exiit dæmonium a filia tua. **30** Et cum abiisset domum suam, invenit puellam jacentem supra lectum, et dæmonium exiisse.

31 Et iterum exiens de finibus Tyri, venit per Sidonem ad mare Galilææ inter medios fines Decapoleos. **32** Et adducunt ei surdum, et mutum, et deprecabantur eum, ut imponat illi manum. **33** Et apprehendens eum de turba seorsum, misit digitos suos in auriculas ejus : et exspuens, tetigit linguam ejus : **34** et suscipiens in cælum, ingemuit, et ait illi : Ephphetha, quod est, Adaperire. **35** Et statim

apertæ sunt aures ejus, et solutum est vinculum linguæ ejus, et loquebatur recte. ³⁶ Et præcepit illis ne cui dicerent. Quanto autem eis præcipiebat, tanto magis plus prædicabant : ³⁷ et eo amplius admirabantur, dicentes : Bene omnia fecit : et surdos fecit audire, et mutos loqui.

Cap. 8 ¹ In diebus illis iterum cum turba multa esset, nec haberent quod manducarent, convocatis discipulis, ait illis : ² Misereor super turbam : quia ecce jam triduo sustinent me, nec habent quod manducent : ³ et si dimisero eos jejunos in domum suam, deficient in via : quidam enim ex eis de longe venerunt. ⁴ Et responderunt ei discipuli sui : Unde illos quis poterit saturare panibus in solitudine ? ⁵ Et interrogavit eos : Quot panes habetis ? Qui dixerunt : Septem. ⁶ Et præcepit turbæ discumbere super terram. Et accipiens septem panes, gratias agens fregit, et dabat discipulis suis ut apponerent, et apposuerunt turbæ. ⁷ Et habebant pisciculos paucos : et ipsos benedixit, et jussit apponi. ⁸ Et manducaverunt, et saturati sunt, et sustulerunt quod superaverat de fragmentis, septem sportas. ⁹ Erant autem qui manducaverunt, quasi quatuor millia : et dimisit eos.

¹⁰ Et statim ascendens navim cum discipulis suis, venit in partes Dalmanutha. ¹¹ Et exierunt pharisæi, et cœperunt conquirere cum eo, quærentes ab illo signum de cælo, tentantes eum. ¹² Et ingemiscens spiritu, ait : Quid generatio ista signum quærit ? Amen dico vobis, si dabitur generationi isti signum. ¹³ Et dimittens eos, ascendit iterum navim et abiit trans fretum.

¹⁴ Et obliti sunt panes sumere : et nisi unum panem non habebant secum in navi. ¹⁵ Et præcipiebat eis, dicens : Videte, et cavete a fermento pharisæorum, et fermento Herodis. ¹⁶ Et cogitabant ad alterutrum, dicentes : quia panes non habemus. ¹⁷ Quo cognito, ait illis Jesus : Quid cogitatis, quia panes non habetis ? nondum cognoscetis nec intelligitis ? adhuc cæcatum habetis cor vestrum ?

18 oculos habentes non videtis ? et aures habentes non auditis ? nec recordamini, **19** quando quinque panes fregi in quinque millia : quot cophinos fragmentorum plenos sustulistis ? Dicunt ei : Duodecim. **20** Quando et septem panes in quatuor millia : quot sportas fragmentorum tulistis ? Et dicunt ei : Septem. **21** Et dicebat eis : Quomodo nondum intelligitis ?

22 Et veniunt Bethsaidam, et adducunt ei cæcum, et rogabant eum ut illum tangeret. **23** Et apprehensa manu cæci, eduxit eum extra vicum : et exspuens in oculos ejus impositis manibus suis, interrogavit eum si quid videret. **24** Et aspiciens, ait : Video homines velut arbores ambulantes. **25** Deinde iterum imposuit manus super oculos ejus : et cœpit videre : et restitutus est ita ut clare videret omnia. **26** Et misit illum in domum suam, dicens : Vade in domum tuam : et si in vicum introieris, nemini dixeris.

27 Et egressus est Jesus, et discipuli ejus in castella Cæsareæ Philippi : et in via interrogabat discipulos suos, dicens eis : Quem me dicunt esse homines ? **28** Qui responderunt illi, dicentes : Joannem Baptistam, alii Eliam, alii vero quasi unum de prophetis. **29** Tunc dicit illis : Vos vero quem me esse dicitis ? Respondens Petrus, ait ei : Tu es Christus. **30** Et comminatus est eis, ne cui dicerent de illo.

31 Et cœpit docere eos quoniam oportet Filium hominis pati multa, et reprobari a senioribus, et a summis sacerdotibus et scribis, et occidi : et post tres dies resurgere. **32** Et palam verbum loquebatur. Et apprehendens eum Petrus, cœpit increpare eum. **33** Qui conversus, et videns discipulos suos, comminatus est Petro, dicens : Vade retro me Satana, quoniam non sapis quæ Dei sunt, sed quæ sunt hominum.

34 Et convocata turba cum discipulis suis, dixit eis : Si quis

vult me sequi, deneget semetipsum : et tollat crucem suam, et sequatur me. **35** Qui enim voluerit animam suam salvam facere, perdet eam : qui autem perdiderit animam suam propter me, et Evangelium, salvam faciet eam. **36** Quid enim proderit homini, si lucretur mundum totum et detrimentum animæ suæ faciat ? **37** Aut quid dabit homo commutationis pro anima sua ? **38** Qui enim me confusus fuerit, et verba mea in generatione ista adultera et peccatrice, et Filius hominis confundetur eum, cum venerit in gloria Patris sui cum angelis sanctis. **39** Et dicebat illis : Amen dico vobis, quia sunt quidam de hic stantibus, qui non gustabunt mortem donec videant regnum Dei veniens in virtute.

Cap. 9 **1** Et post dies sex assumit Jesus Petrum, et Jacobum, et Joannem, et ducit illos in montem excelsum seorsum solos, et transfiguratus est coram ipsis. **2** Et vestimenta ejus facta sunt splendentia, et candida nimis velut nix, qualia fullo non potest super terram candida facere. **3** Et apparuit illis Elias cum Moyse : et erant loquentes cum Jesu. **4** Et respondens Petrus, ait Jesu : Rabbi, bonum est nos hic esse : et faciamus tria tabernacula, tibi unum, et Moysi unum, et Eliæ unum. **5** Non enim sciebat quid diceret : erant enim timore exterriti. **6** Et facta est nubes obumbrans eos : et venit vox de nube, dicens : Hic est Filius meus carissimus : audite illum. **7** Et statim circumspicientes, neminem amplius viderunt, nisi Jesum tantum secum. **8** Et descendentes illis de monte, præcepit illis ne cuiquam quæ vidissent, narrarent : nisi cum Filius hominis a mortuis resurrexerit. **9** Et verbum continuerunt apud se : conquirerentes quid esset, cum a mortuis resurrexerit. **10** Et interrogabant eum, dicentes : Quid ergo dicunt pharisæi et scribæ, quia Eliam oportet venire primum ? **11** Qui respondens, ait illis : Elias cum venerit primo, restituet omnia : et quomodo scriptum est in Filium hominis, ut multa patiatur et contemnatur. **12** Sed dico vobis quia et Elias venit (et fecerunt illi quæcumque voluerunt) sicut scriptum est de

eo.

13 Et veniens ad discipulos suos, vidit turbam magnam circa eos, et scribas conquirentes cum illis. **14** Et confestim omnis populus videns Jesum, stupefactus est, et expaverunt, et accurrentes salutabant eum. **15** Et interrogavit eos : Quid inter vos conquiritis ? **16** Et respondens unus de turba, dixit : Magister, attuli filium meum ad te habentem spiritum mutum : **17** qui ubicumque eum apprehenderit, allidit illum, et spumat, et stridet dentibus, et arescit : et dixi discipulis tuis ut ejicerent illum, et non potuerunt. **18** Qui respondens eis, dixit : O generatio incredula, quamdiu apud vos ero ? quamdiu vos patiar ? afferte illum ad me. **19** Et attulerunt eum. Et cum vidisset eum, statim spiritus conturbavit illum : et elisus in terram, volutabatur spumans. **20** Et interrogavit patrem ejus : Quantum temporis est ex quo ei hoc accidit ? At ille ait : Ab infantia : **21** et frequenter eum in ignem, et in aquas misit ut eum perderet : sed si quid potes, adjuva nos, misertus nostri. **22** Jesus autem ait illi : Si potes credere, omniaabilia sunt credenti. **23** Et continuo exclamans pater pueri, cum lacrimis aiebat : Credo, Domine ; adjuva incredulitatem meam. **24** Et cum videret Jesus concurrentem turbam, comminatus est spiritui immundo, dicens illi : Surde et mute spiritus, ego præcipio tibi, exi ab eo : et amplius ne introëas in eum. **25** Et exclamans, et multum discerpens eum, exiit ab eo, et factus est sicut mortuus, ita ut multi dicerent : Quia mortuus est. **26** Jesus autem tenens manum ejus elevavit eum, et surrexit. **27** Et cum introisset in domum, discipuli ejus secreto interrogabant eum : Quare nos non potuimus ejicere eum ? **28** Et dixit illis : Hoc genus in nullo potest exire, nisi in oratione et jejunio. **29** Et inde profecti prætergrediebantur Galilæam : nec volebat quemquam scire.

30 Docebat autem discipulos suos, et dicebat illis : Quoniam Filius hominis tradetur in manus hominum, et

occident eum, et occisus tertia die resurget. ³¹ At illi ignorabant verbum : et timebant interrogare eum.

³² Et venerunt Capharnaum. Qui cum domi essent, interrogabat eos : Quid in via tractabatis ? ³³ At illi tacebant : siquidem in via inter se disputaverunt : quis eorum major esset. ³⁴ Et residens vocavit duodecim, et ait illis : Si quis vult primus esse, erit omnium novissimus, et omnium minister. ³⁵ Et accipiens puerum, statuit eum in medio eorum : quem cum complexus esset, ait illis : ³⁶ Quisquis unum ex huiusmodi pueris receperit in nomine meo, me recipit : et quicumque me susceperit, non me suscipit, sed eum qui misit me.

³⁷ Respondit illi Joannes, dicens : Magister, vidimus quemdam in nomine tuo ejicientem dæmonia, qui non sequitur nos, et prohibuimus eum. ³⁸ Jesus autem ait : Nolite prohibere eum : nemo est enim qui faciat virtutem in nomine meo, et possit cito male loqui de me : ³⁹ qui enim non est adversum vos, pro vobis est. ⁴⁰ Quisquis enim potum dederit vobis calicem aquæ in nomine meo, quia Christi estis : amen dico vobis, non perdet mercedem suam.

⁴¹ Et quisquis scandalizaverit unum ex his pusillis credentibus in me : bonum est ei magis si circumdaretur mola asinaria collo ejus, et in mare mitteretur. ⁴² Et si scandalizaverit te manus tua, abscide illam : bonum est tibi debilem introire in vitam, quam duas manus habentem ire in gehennam, in ignem inextinguibilem, ⁴³ ubi vermis eorum non moritur, et ignis non extinguitur. ⁴⁴ Et si pes tuus te scandalizat, amputa illum : bonum est tibi claudum introire in vitam æternam, quam duos pedes habentem mitti in gehennam ignis inextinguibilis, ⁴⁵ ubi vermis eorum non moritur, et ignis non extinguitur. ⁴⁶ Quod si oculus tuus scandalizat te, ejice eum : bonum est tibi luscum introire in regnum Dei, quam duos oculos habentem mitti in gehennam ignis, ⁴⁷ ubi vermis eorum

non moritur, et ignis non extinguitur. ⁴⁸ Omnis enim igne salietur, et omnis victima sale salietur. ⁴⁹ Bonum est sal : quod si sal insulsum fuerit, in quo illud condietis ? Habete in vobis sal, et pacem habete inter vos.

Cap. 10 ¹ Et inde exurgens venit in fines Judææ ultra Jordanem : et conveniunt iterum turbæ ad eum : et sicut consueverat, iterum docebat illos. ² Et accedentes pharisæi interrogabant eum : Si licet vero uxorem dimittere : tentantes eum. ³ At ille respondens, dixit eis : Quid vobis præcepit Moyses ? ⁴ Qui dixerunt : Moyses permisit libellum repudii scribere, et dimittere. ⁵ Quibus respondens Jesus, ait : Ad duritiam cordis vestri scripsit vobis præceptum istud : ⁶ ab initio autem creaturæ masculum et feminam fecit eos Deus. ⁷ Propter hoc relinquet homo patrem suum et matrem, et adhærebit ad uxorem suam : ⁸ et erunt duo in carne una. Itaque jam non sunt duo, sed una caro. ⁹ Quod ergo Deus conjunxit, homo non separet. ¹⁰ Et in domo iterum discipuli ejus de eodem interrogaverunt eum. ¹¹ Et ait illis : Quicumque dimiserit uxorem suam, et aliam duxerit, adulterium committit super eam. ¹² Et si uxor dimiserit virum suum, et alii nupserit, mœchatur.

¹³ Et offerebant illi parvulos ut tangeret illos. Discipuli autem comminabantur offerentibus. ¹⁴ Quos cum videret Jesus, indigne tulit, et ait illis : Sinite parvulos venire ad me, et ne prohibueritis eos : talium enim est regnum Dei. ¹⁵ Amen dico vobis : Quisquis non receperit regnum Dei velut parvulus, non intrabit in illud. ¹⁶ Et complexans eos, et imponens manus super illos, benedicebat eos.

¹⁷ Et cum egressus esset in viam, procurrens quidam genu flexo ante eum, rogabat eum : Magister bone, quid faciam ut vitam æternam percipiam ? ¹⁸ Jesus autem dixit ei : Quid me dicis bonum ? nemo bonus, nisi unus Deus. ¹⁹ Præcepta nosti : ne adulteres, ne occidas, ne fureris, ne falsum testimonium dixeris, ne fraudum feceris, honora

patrem tuum et matrem. **20** At ille respondens, ait illi : Magister, hæc omnia observavi a juventute mea. **21** Jesus autem intuitus eum, dilexit eum, et dixit ei : Unum tibi deest : vade, quæcumque habes vende, et da pauperibus, et habebis thesaurum in cælo : et veni, sequere me.

22 Qui contristatus in verbo, abiit mœrens : erat enim habens multas possessiones. **23** Et circumspiciens Jesus, ait discipulis suis : Quam difficile qui pecunias habent, in regnum Dei introibunt ! **24** Discipuli autem obstupescabant in verbis ejus. At Jesus rursus respondens ait illis : Filioli, quam difficile est, confidentes in pecuniis, in regnum Dei introire ! **25** Facilius est camelum per foramen acus transire, quam divitem intrare in regnum Dei. **26** Qui magis admirabantur, dicentes ad semetipsos : Et quis potest salvus fieri ? **27** Et intuens illos Jesus, ait : Apud homines impossibile est, sed non apud Deum : omnia enim possible sunt apud Deum.

28 Et cœpit ei Petrus dicere : Ecce nos dimisimus omnia, et secuti sumus te. **29** Respondens Jesus, ait : Amen dico vobis : Nemo est qui reliquerit domum, aut fratres, aut sorores, aut patrem, aut matrem, aut filios, aut agros propter me et propter Evangelium, **30** qui non accipiat centies tantum, nunc in tempore hoc : domos, et fratres, et sorores, et matres, et filios, et agros, cum persecutionibus, et in sæculo futuro vitam æternam.

31 Multi autem erunt primi novissimi, et novissimi primi.

32 Erant autem in via ascendentes Jerosolymam : et præcedebat illos Jesus, et stupebant : et sequentes timebant. Et assumens iterum duodecim, cœpit illis dicere quæ essent ei eventura. **33** Quia ecce ascendimus Jerosolymam, et Filius hominis tradetur principibus sacerdotum, et scribis, et senioribus, et damnabunt eum morte, et tradent eum gentibus : **34** et illudent ei, et conspuent eum, et flagellabunt eum, et interficient eum : et tertia die resurget.

35 Et accedunt ad eum Jacobus et Joannes filii Zebedæi, dicentes : Magister, volumus ut quodcumque petierimus, facias nobis. **36** At ille dixit eis : Quid vultis ut faciam vobis ? **37** Et dixerunt : Da nobis ut unus ad dexteram tuam, et alius ad sinistram tuam sedeamus in gloria tua. **38** Jesus autem ait eis : Nescitis quid petatis : potestis bibere calicem, quem ego bibo, aut baptismo, quo ego baptizor, baptizari ? **39** At illi dixerunt ei : Possumus. Jesus autem ait eis : Calicem quidem, quem ego bibo, bibetis ; et baptismo, quo ego baptizor, baptizabimini : **40** sedere autem ad dexteram meam, vel ad sinistram, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est. **41** Et audientes decem, cœperunt indignari de Jacobo et Joanne. **42** Jesus autem vocans eos, ait illis : Scitis quia hi, qui videntur principari gentibus, dominantur eis : et principes eorum potestatem habent ipsorum. **43** Non ita est autem in vobis, sed quicumque voluerit fieri major, erit vester minister : **44** et quicumque voluerit in vobis primus esse, erit omnium servus. **45** Nam et Filius hominis non venit ut ministraretur ei, sed ut ministraret, et daret animam suam redemptionem pro multis.

46 Et veniunt Jericho : et proficiscente eo de Jericho, et discipulis ejus, et plurima multitudine, filius Timæi Bartimæus cæcus, sedebat juxta viam mendicans. **47** Qui cum audisset quia Jesus Nazareus est, cœpit clamare, et dicere : Jesu fili David, miserere mei. **48** Et comminabantur ei multi ut taceret. At ille multo magis clamabat : Fili David, miserere mei. **49** Et stans Jesus præcepit illum vocari. Et vocant cæcum, dicentes ei : Animæquior esto : surge, vocat te. **50** Qui projecto vestimento suo exiliens, venit ad eum. **51** Et respondens Jesus dixit illi : Quid tibi vis faciam ? Cæcus autem dixit ei : Rabboni, ut videam. **52** Jesus autem ait illi : Vade, fides tua te salvum fecit. Et confestim vidit, et sequebatur eum in via.

Cap. 11 **1** Et cum appropinquarent Jerosolymæ et Bethaniæ ad montem Olivarum, mittit duos ex discipulis

suis, ² et ait illis : Ite in castellum, quod contra vos est, et statim introentes illuc, invenietis pullum ligatum, super quem nemo adhuc hominum sedit : solvite illum, et adducite. ³ Et si quis vobis dixerit : Quid facitis ? dicite, quia Domino necessarius est : et continuo illum dimittet huc. ⁴ Et abeuntes invenerunt pullum ligatum ante januam foris in bivio : et solvunt eum. ⁵ Et quidam de illic stantibus dicebant illis : Quid facitis solventes pullum ? ⁶ Qui dixerunt eis sicut praeceperat illis Jesus, et dimiserunt eis. ⁷ Et duxerunt pullum ad Jesum : et imponunt illi vestimenta sua, et sedit super eum. ⁸ Multi autem vestimenta sua straverunt in via : alii autem frondes caedebant de arboribus, et sternebant in via. ⁹ Et qui praebant, et qui sequebantur, clamabant, dicentes : Hosanna : benedictus qui venit in nomine Domini : ¹⁰ benedictum quod venit regnum patris nostri David : hosanna in excelsis. ¹¹ Et introivit Jerosolymam in templum : et circumspexit omnibus, cum jam vespera esset hora, exiit in Bethaniam cum duodecim.

¹² Et alia die cum exirent a Bethania, esuriit. ¹³ Cumque vidisset a longe ficum habentem folia, venit si quid forte inveniret in ea : et cum venisset ad eam, nihil invenit praeter folia : non enim erat tempus ficorum. ¹⁴ Et respondens dixit ei : Jam non amplius in aeternum ex te fructum quisquam manducet. Et audiebant discipuli ejus.

¹⁵ Et veniunt in Jerosolymam. Et cum introisset in templum, cepit ejicere vendentes et ementes in templo : et mensas numulariorum, et cathedras vendentium columbas evertit : ¹⁶ et non sinebat ut quisquam transferret vas per templum : ¹⁷ et docebat, dicens eis : Nonne scriptum est : Quia domus mea, domus orationis vocabitur omnibus gentibus ? vos autem fecistis eam speluncam latronum. ¹⁸ Quo audito principes sacerdotum et scribae, quaerebant quomodo eum perderent : timebant enim eum, quoniam universa turba admirabatur super doctrina ejus. ¹⁹ Et cum vespera facta esset, egrediebatur de civitate.

20 Et cum mane transirent, viderunt ficum aridam factam a radicibus. **21** Et recordatus Petrus, dixit ei : Rabbi, ecce ficus, cui maledixisti, aruit. **22** Et respondens Jesus ait illis : Habete fidem Dei. **23** Amen dico vobis, quia quicumque dixerit huic monti : Tollere, et mittere in mare, et non hæsiterit in corde suo, sed crediderit, quia quodcumque dixerit fiat, fiat ei. **24** Propterea dico vobis, omnia quaecumque orantes petitis, credite quia accipietis, et evenient vobis. **25** Et cum stabitis ad orandum, dimittite si quis habetis adversus aliquem : ut et Pater vester, qui in cælis est, dimittat vobis peccata vestra. **26** Quod si vos non dimiseritis : nec Pater vester, qui in cælis est, dimittet vobis peccata vestra.

27 Et veniunt rursus Jerosolymam. Et cum ambularet in templo, accedunt ad eum summi sacerdotes, et scribæ, et seniores : **28** et dicunt ei : In qua potestate hæc facis ? et quis dedit tibi hanc potestatem ut ista facias ? **29** Jesus autem respondens, ait illis : Interrogabo vos et ego unum verbum, et respondete mihi : et dicam vobis in qua potestate hæc faciam. **30** Baptismus Joannis, de cælo erat, an ex hominibus ? Respondete mihi. **31** At illi cogitabant secum, dicentes : Si dixerimus : De cælo, dicet : Quare non credidistis ei ? **32** Si dixerimus : Ex hominibus, timemus populum : omnes enim habebant Joannem quia vere propheta esset. **33** Et respondentes dicunt Jesu : Nescimus. Et respondens Jesus ait illis : Neque ego dico vobis in qua potestate hæc faciam.

Cap. 12 **1** Et cœpit illis in parabolis loqui : Vineam pastinavit homo, et circumdedit sepem, et fodit lacum, et ædificavit turrim, et locavit eam agricolis, et peregre profectus est. **2** Et misit ad agricolas in tempore servum ut ab agricolis acciperet de fructu vineæ. **3** Qui apprehensum eum ceciderunt, et dimiserunt vacuum. **4** Et iterum misit ad illos alium servum : et illum in capite vulneraverunt, et contumeliis affecerunt. **5** Et rursum alium

misit, et illum occiderunt : et plures alios : quosdam cædentes, alios vero occidentes. ⁶ Adhuc ergo unum habens filium carissimum, et illum misit ad eos novissimum, dicens : Quia reverebuntur filium meum. ⁷ Coloni autem dixerunt ad invicem : Hic est hæres : venite, occidamus eum : et nostra erit hæreditas. ⁸ Et apprehendentes eum, occiderunt : et ejecerunt extra vineam. ⁹ Quid ergo faciet dominus vineæ ? Veniet, et perdet colonos, et dabit vineam aliis. ¹⁰ Nec scripturam hanc legistis : Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli : ¹¹ a Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris ? ¹² Et quærebant eum tenere : et timuerunt turbam : cognoverunt enim quoniam ad eos parabolam hanc dixerit. Et relicto eo abierunt.

¹³ Et mittunt ad eum quosdam ex pharisæis, et herodianis, ut eum caperent in verbo. ¹⁴ Qui venientes dicunt ei : Magister, scimus quia verax es, et non curas quemquam : nec enim vides in faciem hominum, sed in veritate viam Dei doces. Licet dari tributum Cæsari, an non dabimus ? ¹⁵ Qui sciens versutiam illorum, ait illos : Quid me tentatis ? afferte mihi denarium ut videam. ¹⁶ At illi attulerunt ei. Et ait illis : Cujus est imago hæc, et inscriptio ? Dicunt ei : Cæsaris. ¹⁷ Respondens autem Jesus dixit illis : Reddite igitur quæ sunt Cæsaris, Cæsari : et quæ sunt Dei, Deo. Et mirabantur super eo.

¹⁸ Et venerunt ad eum sadducæi, qui dicunt resurrectionem non esse : et interrogabant eum, dicentes : ¹⁹ Magister, Moyses nobis scripsit, ut si cujus frater mortuus fuerit, et dimiserit uxorem, et filios non reliquerit, accipiat frater ejus uxorem ipsius, et resuscitet semen fratri suo. ²⁰ Septem ergo fratres erant : et primus accepit uxorem, et mortuus est non relicto semine. ²¹ Et secundus accepit eam, et mortuus est : et nec iste reliquit semen. Et tertius similiter. ²² Et acceperunt eam similiter septem : et non reliquerunt semen. Novissima omnium

defuncta est et mulier. **23** In resurrectione ergo cum resurrexerint, cujus de his erit uxor ? septem enim habuerunt eam uxorem. **24** Et respondens Jesus, ait illis : Nonne ideo erratis, non scientes Scripturas, neque virtutem Dei ? **25** Cum enim a mortuis resurrexerint, neque nubent, neque nubentur, sed sunt sicut angeli in cœlis. **26** De mortuis autem quod resurgant, non legistis in libro Moysi, super rubum, quomodo dixerit illi Deus, inquam : Ego sum Deus Abraham, et Deus Isaac, et Deus Jacob ? **27** Non est Deus mortuorum, sed vivorum. Vos ergo multum erratis.

28 Et accessit unus de scribis, qui audierat illos conquirentes, et videns quoniam bene illis responderit, interrogavit eum quod esset primum omnium mandatum. **29** Jesus autem respondit ei : Quia primum omnium mandatum est : Audi Israël, Dominus Deus tuus, Deus unus est : **30** et diliges Dominum Deum tuum ex tota corde tuo, et ex tota anima tua, et ex tota mente tua, et ex tota virtute tua. Hoc est primum mandatum. **31** Secundum autem simile est illi : Diliges proximum tuum tamquam teipsum. Majus horum aliud mandatum non est. **32** Et ait illi scriba : Bene, Magister, in veritate dixisti, quia unus est Deus, et non est alius præter eum. **33** Et ut diligatur ex toto corde, et ex toto intellectu, et ex tota anima, et ex tota fortitudine, et diligere proximum tamquam seipsum, majus est omnibus holocaustibus, et sacrificiis. **34** Jesus autem videns quod sapienter respondisset, dixit illi : Non es longe a regno Dei. Et nemo jam audebat eum interrogare.

35 Et respondens Jesus dicebat, docens in templo : Quomodo dicunt scribæ Christum filium esse David ? **36** Ipse enim David dicit in Spiritu Sancto : Dixit Dominus Domino meo : Sede a dextris meis, donec ponam inimicos tuos scabellum pedum tuorum. **37** Ipse ergo David dicit eum Dominum, et unde est filius ejus ? Et multa turba eum libenter audivit. **38** Et dicebat eis in doctrina sua : Cavete

a scribis, qui volunt in stolis ambulare, et salutari in foro, **39** et in primis cathedris sedere in synagogis, et primos discubitus in cœnis : **40** qui devorant domos viduarum sub obtentu prolixæ orationis : hi accipient prolixius iudicium.

41 Et sedens Jesus contra gazophylacium, aspiciebat quomodo turba jactaret æs in gazophylacium, et multi divites jactabant multa. **42** Cum venisset autem vidua una pauper, misit duo minuta, quod est quadrans, **43** et convocans discipulos suos, ait illis : Amen dico vobis, quoniam vidua hæc pauper plus omnibus misit, qui miserunt in gazophylacium. **44** Omnes enim ex eo, quod abundabat illis, miserunt : hæc vero de penuria sua omnia quæ habuit misit totum victum suum.

Cap. 13 **1** Et cum egrederetur de templo, ait illi unus ex discipulis suis : Magister, aspice quales lapides, et quales structuræ. **2** Et respondens Jesus, ait illi : Vides has omnes magnas ædificationes ? Non relinquetur lapis super lapidem, qui non destruat.

3 Et cum sederet in monte Olivarum contra templum, interrogabant eum separatim Petrus, et Jacobus, et Joannes, et Andreas : **4** Dic nobis, quando ista fient ? et quod signum erit, quando hæc omnia incipient consummari ? **5** Et respondens Jesus cœpit dicere illis : Videte ne quid vos seducat : **6** multi enim venient in nomine meo, dicentes quia ego sum : et multos seducent. **7** Cum audieritis autem bella, et opiniones bellorum, ne timueritis : oportet enim hæc fieri : sed nondum finis. **8** Exsurget enim gens contra gentem, et regnum super regnum, et erunt terræmotus per loca, et fames. Initium dolorum hæc.

9 Videte autem vosmetipsos. Tradent enim vos in consiliis, et in synagogis vapulabitis, et ante præsides et reges stabitis propter me, in testimonium illis. **10** Et in omnes gentes primum oportet prædicari Evangelium. **11** Et cum

duxerint vos tradentes, nolite præcogitare quid loquamini : sed quod datum vobis fuerit in illa hora, id loquimini : non enim vos estis loquentes, sed Spiritus Sanctus. **12** Tradet autem frater fratrem in mortem, et pater filium : et consurgent filii in parentes, et morte afficient eos. **13** Et eritis odio omnibus propter nomen meum. Qui autem sustinuerit in finem, hic salvus erit.

14 Cum autem videritis abominationem desolationis stantem, ubi non debet, qui legit, intelligat : tunc qui in Judæa sunt, fugiant in montes : **15** et qui super tectum, ne descendat in domum, nec introëat ut tollat quid de domo sua : **16** et qui in agro erit, non revertatur retro tollere vestimentum suum. **17** Væ autem prægnantibus et nutrientibus in illis diebus.

18 Orate vero ut hieme non fiant. **19** Erunt enim dies illi tribulationes tales quales non fuerunt ab initio creaturæ, quam condidit Deus usque nunc, neque fient. **20** Et nisi breviasset Dominus dies, non fuisset salva omnis caro : sed propter electos, quos elegit, breviavit dies. **21** Et tunc si quis vobis dixerit : Ecce hic est Christus, ecce illic, ne credideritis. **22** Exsurgent enim pseudochristi et pseudoprophetæ, et dabunt signa et portenta ad seducendos, si fieri potest, etiam electos. **23** Vos ergo videte : ecce prædixi vobis omnia.

24 Sed in illis diebus, post tribulationem illam, sol contenebrabitur, et luna non dabit splendorem suum : **25** et stellæ cæli erunt decidentes, et virtutes, quæ in cælis sunt, movebuntur. **26** Et tunc videbunt Filium hominis venientem in nubibus cum virtute multa et gloria. **27** Et tunc mittet angelos suos, et congregabit electos suos a quatuor ventis, a summo terræ usque ad summum cæli.

28 A ficu autem discite parabolam. Cum jam ramus ejus tener fuerit, et nata fuerint folia, cognoscitis quia in proximo sit æstas : **29** sic et vos cum videritis hæc fieri,

scitote quod in proximo sit, in ostiis. **30** Amen dico vobis, quoniam non transibit generatio hæc, donec omnia ista fiant. **31** Cælum et terra transibunt, verba autem mea non transibunt.

32 De die autem illo vel hora nemo scit, neque angeli in cælo, neque Filius, nisi Pater. **33** Videte, vigilate, et orate : nescitis enim quando tempus sit. **34** Sicut homo qui peregre profectus reliquit domum suam, et dedit servis suis potestatem cujusque operis, et janitori præcepit ut vigilet, **35** vigilate ergo (nescitis enim quando dominus domus veniat : sero, an media nocte, an galli cantu, an mane), **36** ne, cum venerit repente, inveniat vos dormientes. **37** Quod autem vobis dico, omnibus dico : Vigilare.

Cap. 14 **1** Erat autem Pascha et azyma post biduum : et quærebant summi sacerdotes et scribæ quomodo eum dolo tenerent, et occiderent. **2** Dicebant autem : Non in die festo, ne forte tumultus fieret in populo.

3 Et cum esset Bethaniæ in domo Simonis leprosi, et recumberet, venit mulier habens alabastrum unguenti nardi spicati pretiosi : et fracto alabastro, effudit super caput ejus. **4** Erant autem quidam indigne ferentes intra semetipsos, et dicentes : Ut quid perditio ista unguenti facta est ? **5** poterat enim unguentum istud venundari plus quam trecentis denariis, et dari pauperibus. Et fremebant in eam. **6** Jesus autem dixit : Sinite eam, quid illi molesti estis ? Bonum opus operata est in me : **7** semper enim pauperes habetis vobiscum : et cum volueritis, potestis illis benefacere : me autem non semper habetis. **8** Quod habuit hæc, fecit : prævenit ungere corpus meum in sepulturam. **9** Amen dico vobis : Ubiicumque prædicatum fuerit Evangelium istud in universo mundo, et quod fecit hæc, narrabitur in memoriam ejus.

10 Et Judas Iscariotes, unus de duodecim, abiit ad summos

sacerdotes, ut proderet eum illis. **11** Qui audientes gavisissimi sunt : et promiserunt ei pecuniam se daturos. Et quærebat quomodo illum opportune traderet.

12 Et primo die azymorum quando Pascha immolabant, dicunt ei discipuli : Quo vis eamus, et paremus tibi ut manduces Pascha ? **13** Et mittit duos ex discipulis suis, et dicit eis : Ite in civitatem, et occurret vobis homo lagenam aquæ bajulans : sequimini eum, **14** et quocumque introierit, dicite domino domus, quia magister dicit : Ubi est refectio mea, ubi Pascha cum discipulis meis manducem ? **15** Et ipse vobis demonstrabit cœnaculum grande, stratum : et illic parate nobis. **16** Et abierunt discipuli ejus, et venerunt in civitatem : et invenerunt sicut dixerat illis, et paraverunt Pascha. **17** Vespere autem facto, venit cum duodecim. **18** Et discumbentibus eis, et manducantibus, ait Jesus : Amen dico vobis, quia unus ex vobis tradet me, qui manducat mecum. **19** At illi cœperunt contristari, et dicere ei singulatim : Numquid ego ? **20** Qui ait illis : Unus ex duodecim, qui intingit mecum manum in catino. **21** Et Filius quidem hominis vadit sicut scriptum est de eo : vae autem homini illi per quem Filius hominis tradetur ! bonum erat ei, si non esset natus homo ille.

22 Et manducantibus illis, accepit Jesus panem : et benedicens fregit, et dedit eis, et ait : Sumite, hoc est corpus meum. **23** Et accepto calice, gratias agens dedit eis : et biberunt ex illo omnes. **24** Et ait illis : Hic est sanguis meus novi testamenti, qui pro multis effundetur. **25** Amen dico vobis, quia jam non bibam de hoc genimine vitis usque in diem illum, cum illud bibam novum in regno Dei.

26 Et hymno dicto exierunt in montem Olivarum. **27** Et ait eis Jesus : Omnes scandalizabimini in me in nocte ista : quia scriptum est : Percutiam pastorem, et dispergentur oves. **28** Sed postquam resurrexero, præcedam vos in Galilæam. **29** Petrus autem ait illi : Et si omnes

scandalizati fuerint in te, sed non ego. ³⁰ Et ait illi Jesus : Amen dico tibi, quia tu hodie in nocte hac, priusquam gallus vocem bis dederit, ter me es negaturus. ³¹ At ille amplius loquebatur : Et si oportuerit me simul commori tibi, non te negabo. Similiter autem et omnes dicebant.

³² Et veniunt in prædium, cui nomen Gethsemani. Et ait discipulis suis : Sedete hic donec orem. ³³ Et assumit Petrum, et Jacobum, et Joannem secum : et cœpit pavere et tædere. ³⁴ Et ait illis : Tristis est anima mea usque ad mortem : sustinete hic, et vigilate. ³⁵ Et cum processisset paululum, procidit super terram, et orabat ut, si fieri posset, transiret ab eo hora. ³⁶ Et dixit : Abba pater, omnia tibi possibile sunt : transfer calicem hunc a me : sed non quod ego volo, sed quod tu. ³⁷ Et venit, et invenit eos dormientes. Et ait Petro : Simon, dormis ? non potuisti una hora vigilare ? ³⁸ vigilate et orate, ut non intretis in tentationem. Spiritus quidem promptus est, caro vero infirma. ³⁹ Et iterum abiens oravit, eundem sermonem dicens. ⁴⁰ Et reversus, denuo invenit eos dormientes (erant enim oculi eorum gravati), et ignorabant quid responderent ei. ⁴¹ Et venit tertio, et ait illis : Dormite jam, et requiescite. Sufficit : venit hora : ecce Filius hominis tradetur in manus peccatorum. ⁴² Surgite, eamus : ecce qui me tradet, prope est.

⁴³ Et, adhuc eo loquente, venit Judas Iscariotes unus de duodecim, et cum eo turba multa cum gladiis et lignis, a summis sacerdotibus, et scribis, et senioribus. ⁴⁴ Dederat autem traditor ejus signum eis, dicens : Quemcumque osculatus fuero, ipse est, tenete eum, et ducite caute. ⁴⁵ Et cum venisset, statim accedens ad eum, ait : Ave Rabbi : et osculatus est eum. ⁴⁶ At illi manus injecerunt in eum, et tenuerunt eum. ⁴⁷ Unus autem quidam de circumstantibus educens gladium, percussit servum summi sacerdotis, et amputavit illi auriculam. ⁴⁸ Et respondens Jesus, ait illis : Tamquam ad latronem existis cum gladiis et lignis comprehendere me ? ⁴⁹ quotidie

eram apud vos in templo docens, et non me tenuistis. Sed ut impleantur Scripturæ. ⁵⁰ Tunc discipuli ejus relinquentes eum, omnes fugerunt. ⁵¹ Adolescens autem quidam sequebatur eum amictus sindone super nudo : et tenuerunt eum. ⁵² At ille rejecta sindone, nudus profugit ab eis.

⁵³ Et adduxerunt Jesum ad summum sacerdotem : et convenerunt omnes sacerdotes, et scribæ, et seniores. ⁵⁴ Petrus autem a longe secutus est eum usque intro in atrium summi sacerdotis : et sedebat cum ministris ad ignem, et calefaciebat se. ⁵⁵ Summi vero sacerdotes et omne concilium quærebant adversus Jesum testimonium ut eum morti traderent : nec inveniebant. ⁵⁶ Multi enim testimonium falsum dicebant adversus eum : et convenientia testimonia non erant. ⁵⁷ Et quidam surgentes, falsum testimonium ferebant adversus eum, dicentes : ⁵⁸ Quoniam nos audivimus eum dicentem : Ego dissolvam templum hoc manu factum, et per triduum aliud non manu factum ædificabo. ⁵⁹ Et non erat conveniens testimonium illorum. ⁶⁰ Et exurgens summus sacerdos in medium, interrogavit Jesum, dicens : Non respondes quidquam ad ea quæ tibi objiciuntur ab his ? ⁶¹ Ille autem tacebat, et nihil respondit. Rursum summus sacerdos interrogabat eum, et dixit ei : Tu es Christus Filius Dei benedicti ? ⁶² Jesus autem dixit illi : Ego sum : et videbitis Filium hominis sedentem a dextris virtutis Dei, et venientem cum nubibus cæli. ⁶³ Summus autem sacerdos scindens vestimenta sua, ait : Quid adhuc desideramus testes ? ⁶⁴ Audistis blasphemiam : quid vobis videtur ? Qui omnes condemnaverunt eum esse reum mortis. ⁶⁵ Et cœperunt quidam conspuere eum, et velare faciem ejus, et colaphis eum cædere, et dicere ei : Prophetiza : et ministri alapis eum cædebant.

⁶⁶ Et cum esset Petrus in atrio deorsum, venit una ex ancillis summi sacerdotis : ⁶⁷ et cum vidisset Petrum calefacientem se, aspiciens illum, ait : Et tu cum Jesu

Nazareno eras. ⁶⁸ At ille negavit, dicens : Neque scio, neque novi quid dicas. Et exiit foras ante atrium, et gallus cantavit. ⁶⁹ Rursus autem cum vidisset illum ancilla, cœpit dicere circumstantibus : Quia hic ex illis est. ⁷⁰ At ille iterum negavit. Et post pusillum rursus qui astabant, dicebant Petro : Vere ex illis es : nam et Galilæus es. ⁷¹ Ille autem cœpit anathematizare et jurare : Quia nescio hominem istum, quem dicitis. ⁷² Et statim gallus iterum cantavit. Et recordatus est Petrus verbi quod dixerat ei Jesus : Priusquam gallus cantet bis, ter me negabis. Et cœpit flere.

Cap. 15 ¹ Et confestim mane consilium facientes summi sacerdotes cum senioribus, et scribis, et universo concilio, vincientes Jesum, duxerunt, et tradiderunt Pilato. ² Et interrogavit eum Pilatus : Tu es rex Judæorum ? At ille respondens, ait illi : Tu dicis. ³ Et accusabant eum summi sacerdotes in multis. ⁴ Pilatus autem rursum interrogavit eum, dicens : Non respondes quidquam ? vide in quantis te accusant. ⁵ Jesus autem amplius nihil respondit, ita ut miraretur Pilatus. ⁶ Per diem autem festum solebat dimittere illis unum ex vinctis, quemcumque petissent. ⁷ Erat autem qui dicebatur Barrabas, qui cum seditiosis erat vinctus, qui in seditione fecerat homicidium. ⁸ Et cum ascendisset turba, cœpit rogare, sicut semper faciebat illis. ⁹ Pilatus autem respondit eis, et dixit : Vultis dimittam vobis regem Judæorum ? ¹⁰ Sciebat enim quod per invidiam tradidissent eum summi sacerdotes. ¹¹ Pontifices autem concitaverunt turbam, ut magis Barabbam dimitteret eis. ¹² Pilatus autem iterum respondens, ait illis : Quid ergo vultis faciam regi Judæorum ? ¹³ At illi iterum clamaverunt : Crucifige eum. ¹⁴ Pilatus vero dicebat illis : Quid enim mali fecit ? At illi magis clamabant : Crucifige eum. ¹⁵ Pilatus autem volens populo satisfacere, dimisit illis Barabbam, et tradidit Jesum flagellis cæsum, ut crucifigeretur.

¹⁶ Milites autem duxerunt eum in atrium prætorii, et

convocant totam cohortem, ¹⁷ et induunt eum purpura, et imponunt ei plectentes spineam coronam. ¹⁸ Et cœperunt salutare eum : Ave rex Judæorum. ¹⁹ Et percutiebant caput ejus arundine : et conspuebant eum, et ponentes genua, adorabant eum. ²⁰ Et postquam illuserunt ei, exuerunt illum purpura, et induerunt eum vestimentis suis : et educunt illum ut crucifigerent eum.

²¹ Et angariaverunt prætereuntem quempiam, Simonem Cyrenæum venientem de villa, patrem Alexandri et Rufi, ut tolleret crucem ejus. ²² Et perducunt illum in Golgotha locum : quod est interpretatum Calvariæ locus. ²³ Et dabant ei bibere myrrhatum vinum : et non accepit. ²⁴ Et crucifigentes eum, diviserunt vestimenta ejus, mittentes sortem super eis, quis quid tolleret. ²⁵ Erat autem hora tertia : et crucifixerunt eum. ²⁶ Et erat titulus causæ ejus inscriptus : Rex Judæorum. ²⁷ Et cum eo crucifigunt duos latrones : unum a dextris, et alium a sinistris ejus. ²⁸ Et impleta est Scriptura, quæ dicit : Et cum iniquis reputatus est. ²⁹ Et prætereuntes blasphemabant eum, moventes capita sua, et dicentes : Vah ! qui destruis templum Dei, et in tribus diebus reædificas, ³⁰ salvum fac te ipsum descendens de cruce. ³¹ Similiter et summi sacerdotes illudentes, ad alterutrum cum scribis dicebant : Alios salvos fecit ; seipsum non potest salvum facere. ³² Christus rex Israël descendat nunc de cruce, ut videamus, et credamus. Et qui cum eo crucifixi erant, convitiabantur ei.

³³ Et facta hora sexta, tenebræ factæ sunt per totam terram usque in horam nonam. ³⁴ Et hora nona exclamavit Jesus voce magna, dicens : Eloi, eloi, lamma sabachthani ? quod est interpretatum : Deus meus, Deus meus, ut quid dereliquisti me ? ³⁵ Et quidam de circumstantibus audientes, dicebant : Ecce Eliam vocat. ³⁶ Currens autem unus, et implens spongiam aceto, circumponensque calamo, potum dabat ei, dicens : Sinite, videamus si veniat Elias ad deponendum eum. ³⁷ Jesus autem emissa

voce magna expiravit.

38 Et velum templi scissum est in duo, a summo usque deorsum. **39** Videns autem centurio, qui ex adverso stabat, quia sic clamans expirasset, ait : Vere hic homo Filius Dei erat.

40 Erant autem et mulieres de longe aspicientes : inter quas erat Maria Magdalene, et Maria Jacobi minoris, et Joseph mater, et Salome : **41** et cum esset in Galilæa, sequebantur eum, et ministrabant ei, et aliæ multæ, quæ simul cum eo ascenderant Jerosolyam. **42** Et cum jam sero esset factum (quia erat parasceve, quod est ante sabbatum), **43** venit Joseph ab Arimathæa nobilis decurio, qui et ipse erat expectans regnum Dei, et audacter introivit ad Pilatum, et petiit corpus Jesu. **44** Pilatus autem mirabatur si jam obiisset. Et accersito centurione, interrogavit eum si jam mortuus esset. **45** Et cum cognovisset a centurione, donavit corpus Joseph. **46** Joseph autem mercatus sindonem, et deponens eum involvit sindone, et posuit eum in monumento quod erat excisum de petra, et advolvit lapidem ad ostium monumenti. **47** Maria autem Magdalene et Maria Joseph aspiciebant ubi poneretur.

Cap. 16 **1** Et cum transisset sabbatum, Maria Magdalene, et Maria Jacobi, et Salome emerunt aromata ut venientes ungerent Jesum. **2** Et valde mane una sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto jam sole. **3** Et dicebant ad invicem : Quis revolvat nobis lapidem ab ostio monumenti ? **4** Et respicientes viderunt revolutum lapidem. Erat quippe magnus valde. **5** Et introëntes in monumentum viderunt juvenem sedentem in dextris, coopertum stola candida, et obstupuerunt. **6** Qui dicit illis : Nolite expavescere : Jesum quæritis Nazarenum, crucifixum : surrexit, non est hic, ecce locus ubi posuerunt eum. **7** Sed ite, dicite discipulis ejus, et Petro, quia præcedit vos in Galilæam : ibi eum videbitis, sicut dixit

vobis. **8** At illæ exeuntes, fugerunt de monumento : invaserat enim eas tremor et pavor : et nemini quidquam dixerunt : timebant enim.

9 Surgens autem mane prima sabbati, apparuit primo Mariæ Magdalene, de qua ejecerat septem dæmonia.

10 Illa vadens nuntiavit his, qui cum eo fuerant, lugentibus et flentibus. **11** Et illi audientes quia viveret, et visus esset ab ea, non crediderunt.

12 Post hæc autem duobus ex his ambulantis ostensus est in alia effigie, euntibus in villam : **13** et illi euntes nuntiaverunt ceteris : nec illis crediderunt. **14** Novissime recumbentibus illis undecim apparuit : et exprobravit incredulitatem eorum et duritiam cordis : quia iis, qui viderant eum resurrexisse, non crediderunt. **15** Et dixit eis : Euntes in mundum universum prædicate Evangelium omni creaturæ. **16** Qui crediderit, et baptizatus fuerit, salvus erit : qui vero non crediderit, condemnabitur. **17** Signa autem eos qui crediderint, hæc sequentur : in nomine meo dæmonia ejicient : linguis loquentur novis : **18** serpentes tollent : et si mortiferum quid biberint, non eis nocebit : super ægros manus imponent, et bene habebunt.

19 Et Dominus quidem Jesus postquam locutus est eis, assumptus est in cælum, et sedet a dextris Dei. **20** Illi autem profecti prædicaverunt ubique, Domino cooperante, et sermonem confirmante, sequentibus signis.